

دستورالعمل نحوه انجام معاینات بازگشت به کار و معاینات تناسب برای کار در کارکنان صنعت نفت

شماره سند: WI-19-02-OM

● دستورالعمل حاضر توسط شورای تخصصی طب صنعتی و متخصصین طب کار در واحد سلامت کار و HSE در خصوص شیوه نامه اجرایی و روش و مراحل انجام معاینات بازگشت به کار و معاینات تناسب برای کار در کارکنان صنعت نفت تدوین شده و کلیه حقوق آن محفوظ و متعلق به سازمان بهداشت و درمان صنعت نفت می باشد. این دستورالعمل هر چهار سال یک بار بازنگری خواهد شد.

تاریخ تهیه: ۱۳۸۵

شماره بازنگری: دو

تاریخ آخرین بازنگری: ۱۳۹۶

زمان بازنگری مجدد: ۱۴۰۰

مشخصات مسئول مربوطه	تهیه کنندگان	تاییدکننده سیستم استاندارد	تأیید کننده واحد مربوطه	تصویب کننده
نام و نام خانوادگی	دکتر کیوان کرمی فر دکتر مرتضی داودی دکتر افشین بلوری دکتر هرمز حسن زاده	دکتر پیمان فریدنیا	دکتر کیوان کرمی فر	دکتر پیمان فریدنیا
امضاء				

مقدمه:

معاینات بازگشت به کار و تناسب برای کار از انواع معاینات شغلی می‌باشند که عمدتاً با هدف ارزیابی تناسب جسمانی و روانی در کارکنان مبتلا به بیماری یا بعد از اتمام دوره استعلاجی قبل از بازگشت مجدد به کار انجام می‌شود. ابتلا به بیماری‌های مختلف و یا حوادث جسمانی می‌تواند باعث تغییر ظرفیت‌های جسمانی، فیزیکی و یا روحی روانی در فرد برای انجام وظایف شغلی شده و بنابراین ممکن است خطرایجاد عوارض بیماری یا خطر تشدید بیماری و یا خطر بروز حوادث محیط کار در مواجهه مجدد با عوامل زیان آور محیط کار و یا شرایط مختلف موجود در محیط کار افزایش یابد. معاینات بازگشت به کار و تناسب برای کار با هدف ارزیابی شرایط جدید جسمانی و روحی روانی متعاقب ابتلا به بیماری یا بعد از اتمام دوره بیماری و ارزیابی احتمال تشدید علائم یا عوارض بیماری در مواجهه مجدد با عوامل زیان‌آور موجود در محیط کار شاغل قبل از بازگشت مجدد به کار و اعمال اقدامات لازم جهت کاهش ایجاد عوارض احتمالی و افزایش ایمنی کار انجام می‌شوند. آگاهی از موارد لزوم انجام معاینات بازگشت به کار و تناسب برای کار باعث انتخاب مناسب‌تر کارکنان جهت انجام این معاینات شده و در نتیجه ارزیابی تناسب کارکنان برای بازگشت به کار، کاهش عوارض جسمانی و روانی ناشی از محدودیت‌ها را بدنبال خواهد داشت.

به همین دلیل شورای تخصصی طب صنعتی و متخصصین طب کار، به منظور حفظ یکپارچگی در نظام معاینات بازگشت به کار و تامین هر چه بیشتر اهداف این معاینات، این دستورالعمل را در خصوص نحوه انجام معاینات بازگشت به کار و تناسب برای کار و فرآیند تصمیم‌گیری و اظهارنظر در کارکنان صنعت نفت تهیه نموده است.

هدف: ارائه چارچوبی مناسب و یکپارچه در انجام معاینات بازگشت به کار و تناسب برای کار

دامنه: کلیه مراکز طب صنعتی مناطق بیست گانه بهداشت و درمان صنعت نفت

منابع:

1. *Injury/Illness and Return to Work/Function: A Practical Guide for Physicians*, 2000
2. *Physician's Guide to Return To Work*: American Medical Association, 2005
3. James B Talmage. *AMA Guides to the evaluation of work ability and Return to work*, Second edition, 2011
4. Keith T Palmer. *Fitness for work: The Medical Aspects*, 5th edition, 2013

قواعد کلی:

۱. کلیه مراکز طب صنعتی می‌بایست یک فرآیند و برنامه مدون جهت انجام معاینات بازگشت به کار و تناسب برای کار و با رعایت اصول و الزامات مندرج در این دستورالعمل تدوین نمایند.
۲. ضروری است پزشک صنعتی صلاحیت‌های لازم برای انجام معاینات طب صنعتی را طبق مفاد دستورالعمل معاینات دوره‌ای داشته باشد.
۳. معاینات بازگشت به کار در موارد خاص و تعریف شده و اغلب به دنبال استعلاجی‌های طولانی مدت به علت ابتلا به بیماری‌ها یا حوادث ناشی از کار یا غیرناشی از کار انجام می‌شود.
۴. بر اساس این دستورالعمل، موارد زیر مشمول انجام معاینات بازگشت به کار و تناسب برای کار می‌شوند:

۱- استراحت پزشکی به علت بیماری غیرشغلی یا حادثه غیر ناشی از کار به مدت ۷ روز و بیشتر

۲- استراحت پزشکی به علت حادثه شغلی به مدت ۷ روز و بیشتر

۳- مرخصی زایمان

۴- استعلاجی‌های مکرر به علت بیماری

۵- دوری از کار به علل غیربیماری شامل مرخصی استحقاقی و... به مدت ۶ ماه و بیشتر

۶- بازگشت از مسافرت خارج از کشور به مدت یک هفته و بیشتر

۷- ابتلا به هرگونه بیماری غیرشغلی یا شغلی که با نوع و ماهیت کار و خطرات کار فرد تداخل داشته باشد.

۵. ضروری است کلیه مراکز طب صنعتی ضمن هماهنگی با امور اداری و HSE نسبت به انجام معاینات بازگشت به کار و تناسب برای کار در موارد فوق‌الذکر اقدام نمایند.
۶. اجرای کامل و دقیق فرآیند انجام معاینات بازگشت به کار و تناسب برای کار در کلیه مراکز طب صنعتی الزامی است (صفحه ۳۵).

هدف از انجام معاینات بازگشت به کار و تناسب برای کار:

- ارزیابی توانایی و قابلیت‌های جسمانی و روانی فرد متعاقب ابتلا به بیماری یا بعد از اتمام دوره استعلاجی مربوط به بیماری‌ها (شغلی و غیر شغلی) و حوادث ناشی از کار و غیر ناشی از کار

مراحل و چگونگی انجام معاینات بازگشت به کار و تناسب برای کار:

۱. کلیه مراکز طب صنعتی موظفند به منظور اجرای انجام معاینات بازگشت به کار و تناسب برای کار، یک نسخه از دستورالعمل حاضر را جهت آشنایی امور اداری و HSE با موارد هفت‌گانه لزوم انجام معاینات بازگشت به کار و آشنایی با فرآیند انجام کار، به این واحدها ارسال نموده و هماهنگی‌های لازم را جهت اجرای برنامه معاینات بازگشت به کار و تناسب برای کار انجام دهند.
۲. ضروری است امور اداری و HSE، در صورت وجود هرکدام از موارد هفت‌گانه فوق، فرد را با فرم معرفی شاغلین و شناسنامه تکمیل شده شغل و با ذکر "معاینه بازگشت به کار یا معاینه تناسب برای کار" و یک نسخه از استعلاجی یا گواهی بیماری، قبل از شروع به کار مجدد، فرد را جهت انجام این معاینات به مرکز طب صنعتی معرفی نمایند.

۳. متخصص طب کار یا پزشک صنعتی واجد صلاحیت با توجه به نوع بیماری یا حادثه و با بررسی مدارک پزشکی مربوط به بیماری و توجه به نوع شغل و عوامل زیان آور آن، معاینات و ارزیابی‌های پزشکی لازم را انجام داده و در صورت نیاز از مشاوره‌های تخصصی مرتبط نیز استفاده می‌نماید. بعد از کامل شدن ارزیابی‌ها و دریافت پاسخ مشاوره‌ها، اظهار نظر نهایی مبنی بر مناسب، مشروط بودن یا محدودیت و یا نامناسب بودن شاغل به HSE و امور اداری اعلام می‌شود. در صورت وجود موارد لزوم ارجاع به شوراهای پزشکی صنعت نفت (رجوع به دستورالعمل مربوطه)، ضروری است قبل از اعلام نظر، مدارک بیمار جهت صدور رای نهایی به شورای پزشکی ارسال گشته و رای صادره از شورای پزشکی به امور اداری و HSE اعلام گردد.

۴. هر گونه اظهار نظر نهایی قبل از انجام کامل ارزیابی و انجام و دریافت پاسخ مشاوره‌های تخصصی مجاز نمی‌باشد.

فرآیند انجام معاینات بازگشت به کار و معاینات تناسب برای کار در کارکنان صنعت نفت

